

Voorzitter,

Helaas moet ik deze begrotingsbehandeling beginnen met een niet zo vrolijke constatering. Toen het nieuwe college een aantal maanden geleden aantrad, was GroenLinks zeer enthousiast over de door dit college beoogde nieuwe open bestuurscultuur. In het akkoord staat letterlijk het volgende te lezen: “Wij gaan mensen beter in staat stellen invloed uit te oefenen. Zo vroeg mogelijk, zo laagdrempelig mogelijk, en zo direct mogelijk.” En achter die ambitie hebben wij ons voluit geschaard.

Maar voorzitter, ik moet tot mijn spijt constateren dat die ambitie sinds vorige week een groot aantal barsten heeft opgelopen. Afgelopen vrijdag moest er hals over kop besloten worden over het raadsvoorstel Spuikwartier en werden burgers nauwelijks in staat gesteld om invloed uit te oefenen. En vandaag moeten we besluiten over een begroting die op een laat tijdstip naar de raad is gestuurd en waarvoor we net een halve dag geleden de laatste commissievergadering hebben afgerond. Door dit gehaaste college is geen ruimte gelaten voor burgers om invloed uit te oefenen en voor raadsleden om hun werk grondig te kunnen doen. Hier is niemand bij gebaat. Ook het college niet. Maar wat er deze en vorige week is gebeurd is slecht voor de democratische controle van de raad op het college. Ik hoor graag van de wethouders of dit nu die nieuwe open bestuurscultuur is die het college bedoeld heeft. Ik hoop van harte dat er na deze week een stijgende lijn komt in de bestuurscultuur. Voorzitter, juist om mensen invloed te geven op de besluitvorming, heb je ook sterke en representatieve bewonersorganisaties nodig. Daarom vinden wij het goed dat dit college een klein deel van de bezuinigingen op de administratieve ondersteuning voor bewonersorganisaties heeft teruggedraaid. Maar onze vraag is of dit voldoende is. Wij zien bewonersorganisaties over de hele stad, maar vooral ook in de krachtwijken worstelen en willen horen van de wethouder hoe hij in gesprek blijft met deze specifieke organisaties. Ook willen we dat er voorzorgsmaatregelen getroffen worden door budget uit de wijkenaanpak te reserveren voor het financieel inspringen bij deze bewonersorganisaties.

Voorzitter, van de bestuurscultuur over naar het sociale beleid van dit college. Het is voor ons aangenaam om te kunnen constateren dat dit college fors heeft ingezet op een aantal zaken waar ook GroenLinks belang aan hecht. En dan heb ik het bijvoorbeeld over de extra budgetten die zijn vrijgemaakt voor mensen in onze stad die het niet zo gemakkelijk hebben. Mensen die schulden hebben en mensen die gehandicapt zijn of chronisch ziek. Tegen die achtergrond vinden wij het opvallend dat het nieuwe college niet heeft voorkomen dat de gebruikersruimte werd gesloten. En dat de door het vorige college voorgenomen bezuinigingen op het Straatpastoraat niet zijn teruggedraaid. Dak- en thuislozen behoren tot de meest kwetsbare mensen in onze stad. Gelukkig is collega Burgering dat met ons eens en komt zij straks met een amendement om dat alsnog te doen.

Waar wij erg positief over zijn, is het extra geld dat is uitgetrokken om armoede onder kinderen tegen te gaan. Die is namelijk groot en schrijnend. Als je opgroeit in armoede is de kans dat je later zelf ook arm bent heel erg groot. Het creëren van gelijke kansen is daarom cruciaal. Dat wordt onder andere gedaan met de Ooievaarspas voor kinderen. Daarmee kunnen arme kinderen meedoen met hun leeftijdsgenootjes en ook naar een sportclub gaan. Het is geweldig dat de Ooievaarspas die mogelijkheid geeft, maar tegelijkertijd zien we ook dat het voor sommige kinderen moeilijk is om bij die sportclub te komen. De tram is te duur en een fiets hebben ze niet. Daarom willen wij voorstellen dat er gratis fietsen komen voor kinderen met een Ooievaarspas. Dit zou wat ons betreft moeten kunnen komen uit het extra vrijgespeelde budget voor de bestrijding van armoede onder kinderen. Daarom dienen we een motie in.

Minstens net zo belangrijk als deelname aan sport is de mogelijkheid om deel te kunnen nemen aan culturele activiteiten. Daarom zou GroenLinks graag een uitbreiding zien van de cultuurkaart voor MBO-studenten. We horen graag hoe de wethouder daarmee aan de slag gaat.

Maar voorzitter, kinderen moeten niet alleen mee kunnen doen. Ze moeten soms ook beschermd worden. Juist met de op handen zijnde decentralisatie van de jeugdzorg kan er veel fout gaan. Onlangs hebben wij de komst van een kinderombudsman bepleit die onderdeel uit gaat maken van het bureau van de ombudsman. Die motie is aangehouden. Inmiddels hebben wij van de ombudsman een positieve ondersteuning ontvangen op onze vraag om een kinderombudsman, met daarbij de aantekening om deze om te dopen in een jeugdbondsman om verwarring met de landelijke kinderombudsman te voorkomen. Er mag geen kind tussen wal en schip vallen en daarom dienen wij de aangehouden motie nogmaals in.

Voorzitter, Het creëren van gelijke kansen en het tegengaan van armoede heeft volgens GroenLinks ook veel te maken met het kunnen ontdekken en het kunnen ontplooien van je talenten. Het begint met het binnentreden van werelden die tot dan nog niet bekend waren en waardoor je een andere kant van jezelf leert kennen. De maatschappelijke stage hoort daar wat ons betreft bij. Wij zien graag dat dit college zich daarvoor inzet en dienen daarom een motie in.

Volwassen vrouwen hebben niet altijd de kans gehad om zichzelf te ontplooien. Voor hen werd het studiefonds in het leven geroepen. Maar het budget voor dit studiefonds is niet volledig gebruikt. Sterker nog, er is veel geld over. De wethouder heeft gezegd dat zijn doelstelling gehaald is, maar daar zijn wij het niet mee eens. Wij horen in de stad bij vrouwen nog steeds de behoefte om een opleiding te kunnen volgen en daarom willen wij dat de wethouder dit studiefonds in stand houdt en gaat onderzoeken waarom er een onderuitputting is.

Als het gaat om het creëren van gelijke kansen is kennis van de Nederlandse taal cruciaal. Daarom vinden we het ook positief dat dit college geld uittrekt voor het bestrijden van taalachterstanden. Voor GroenLinks hoort daar ook bij dat mensen digitaal vaardig gemaakt worden. Daarom dienen we een motie in.

Voorzitter, tot zover onze reflectie op de budgetten die zijn vrijgemaakt voor sociaal beleid door dit college. Wij zijn daar in zijn algemeenheid positief over.

Helaas kunnen wij datzelfde niet zeggen over het groene beleid van het college. Er wordt ons inziens veel te weinig geld begroot om de ambities van dit college op het gebied van duurzaamheid, fietsen, luchtkwaliteit en groen te kunnen verwezenlijken.

Om met dat laatste te beginnen: er blijken structureel miljoenen euro's te weinig begroot te zijn voor het groenonderhoud in onze stad. Dit college trekt 6 ton per jaar uit om het groen te onderhouden, terwijl er structureel 5,8 miljoen nodig is en er bovendien nog een werkvoorraad is van 15,4 miljoen. Voorzitter, dat is een lachertje. Ik wil weten hoe het komt dat er geen extra geld begroot is om deze kerntaak van onze gemeente uit te voeren. Ik kijk dan ook naar de VVD die het altijd heeft over kerntaken. Het onderhoud van openbaar groen is een kerntaak. Dit college trekt geld uit voor extra handhaving, voor topsport, voor kunstgras en vooral voor héél veel congressen. Voorzitter, wij vinden dit niet uit te leggen aan de burgers in Den Haag en dienen daarom een aantal amendementen in waarin wij voldoende geld vrijspelen om de werkvoorraad en het structurele tekort dat dit college laat ontstaan op groenonderhoud vlot te trekken.

Bovendien trekken we ook geld uit voor verticaal groen in onze stad. Wij vinden dat een goeie en creatieve manier om in een stad waar een hoge mate van verdichting is, de leefbaarheid hoog te houden. Overigens gebruiken we daarvoor als dekking het geld dat begroot staat voor het kappen van de bomen en aanleggen van de parkeerplaatsen op de Laan van Meerdervoort.

We horen graag van de wethouder of hij in gesprek wil gaan met de V&D om de betonnen wand om te toveren tot een prachtige groene tuin in de Grote Marktstraat. Voorzitter, een laatste zorg over groen: er is een kapvergunning aangevraagd voor 93 bomen in Sorghvliet. Ten behoeve van het restaureren van een monumentale muur. Wij dienen daartoe een motie in.

En dan als laatste over groen: wij ontdekten dat er vier miljoen euro in de begroting staat voor een oeververbinding in Scheveningen. Terwijl de coalitie heeft besloten die niet te realiseren. Wij vinden dat dat geld moet worden gebruikt om de vervuilde gebieden in het Westduinpark op te ruimen en daartoe dienen wij een amendement in.

En dan voorzitter, de luchtkwaliteit. Wij juichen de ambitie van dit college toe om de WHO-norm op luchtkwaliteit als uitgangspunt te nemen. Den Haag beschikt over drie van de tien vieste straten van Nederland. Slecht voor de gezondheid van mensen en slecht voor het milieu. Maar als dit je ambitie is dan moeten daar wel ook de juiste maatregelen bij genomen worden. Zoals de Utrechtse milieuzone. Wij willen horen waarom dit in Utrecht wel kan en wat de overwegingen zijn van het college om deze in Den Haag niet te willen uitbreiden. Elektrisch rijden hoort bij een verbetering van de luchtkwaliteit. Waarom kan het wagenpark van de taxi's in Amsterdam wel makkelijk overgaan op elektrisch rijden en hier niet? Wij dienen daartoe een motie in.

Voorzitter, zo gaat het helaas wel vaker met dit college. Er worden grootste ambities neergezet. Maar de maatregelen die daarbij horen ontbreken. Zoals bijvoorbeeld ook het stimuleren van fietsen. Dit college stelt de komende jaren slechts 4,5 miljoen euro beschikbaar voor de fiets. Toen ik dat zag viel ik bijna van mijn stoel. Tijdens de verkiezingscampagne pakte een aantal coalitiepartijen flink uit over hoe belangrijk fietsers wel niet zijn. Uiteraard overtrof geen enkele partij het programma van GroenLinks, maar zelfs dan had ik meer verwacht van deze coalitie. Daarom heb ik een berekening gemaakt van datgene wat de coalitiepartijen in hun partijprogramma uitgetrokken hebben voor fietsbeleid en daarvan heb ik het gewogen gemiddelde genomen. En weet u wat daar uitkwam? Als je het gewogen gemiddelde neemt van de bedragen die in de verschillende verkiezingsprogramma's worden uitgetrokken voor de fiets, dan kom je uit op een bedrag van tenminste 15 miljoen euro dat beschikbaar zou moeten zijn de komende vier jaar. In de ogen van GroenLinks ook nog heel weinig, maar dat zou dan toch het onderhandelingsresultaat moeten zijn van deze coalitie. Waar is het misgegaan vraag ik aan de wethouder die ook de voorzitter was van die coalitieonderhandelingen. Waar was de aandacht voor de fiets?

Voorzitter, GroenLinks heeft medelijden met de wethouder en dient daarom amendementen in om geld vrij te spelen voor fietsverbindingen en voor fietsparkeren. De dekking daarvoor komt uit het invoeren van betaald parkeren in de hele stad en uit het terugdraaien van de halvering van de kosten voor de parkeervergunning voor de tweede auto. Dan hebben we meteen twee vliegen in een klap: ontmoedigen van autobezit en het aanmoedigen van de fiets. Goed voor de luchtkwaliteit. Om de inzet voor een betere luchtkwaliteit nog eens extra kracht bij te zetten dienen we een amendement in om de meevaller van Landsbanki hieraan ten goede te laten komen.

Niet alleen het gebrek aan geld voor de fiets laat zien waar de prioriteiten van dit college liggen, maar ook de bende die dit college heeft laten ontstaan op de Grote Marktstraat. Dit kan zo echt niet langer. Het is een grote chaos. Wij vinden dat er voor 1 december actie moet worden ondernomen en desnoods gaat de wethouder marktplaats op om fietsenrekken te kopen. Ik heb gekeken en er staan er 330 te koop voor 950 euro. Daartoe dienen wij een motie in.

En dan voorzitter, het duurzaamheidsbeleid. Wij vinden dat er veel te weinig geld zit in het revolverende fonds van 6 miljoen euro. Zeker als je dat afzet tegen het fonds economische impuls waar 20 miljoen euro inzit. Voorzitter, wij zien een roterend fonds als een economische impuls en

dienen daarom een amendement in om het revolverende fonds aan te vullen met het budget uit het fonds economische impuls. Daarmee gaan we pas echt stappen zetten.

Het stimuleren van burgers tot duurzaam gedrag hoort daar ook bij. Daarom willen wij een onderzoek naar het vergroenen van lokale heffingen en lasten. Laten we de rioolheffing verlagen voor mensen die regenwater opvangen. Laten we de bouwleges alleen verlagen als mensen maatregelen nemen die hun woning verduurzamen. Hiertoe dienen we een motie in.

Om mijn bespiegeling op het groene beleid af te sluiten, hoop ik dat het college onze moties en amendementen beschouwt als ondersteuning van de gestelde ambities. Want zoals gezegd, het ontbreekt niet aan ambities maar wel aan maatregelen en geld.

Voorzitter, dan nog een heel ander punt. Een punt dat GroenLinks al vaker heeft aangekaart en nu, met een nieuw college, met een progressieve meerderheid, zien wij onze kans opnieuw schoon om opnieuw te pleiten voor een experiment met gereguleerde wietteelt. Het reguleren van de wietteelt ziet GroenLinks als een oplossing voor de criminaliteit en de brandonveilige situaties die illegale wietplantages met zich meebrengen. En natuurlijk wordt hier ook de volksgezondheid mee gediend. Nu wordt de wiet vaak bespoten met gevaarlijke pesticiden, daar kan toezicht op komen op het moment dat de gemeente zorgt voor de teelt.

Voorzitter, Den Haag is van de vier grote steden de enige die zich nog niet heeft verbonden aan gereguleerde wietteelt. Daar wil GroenLinks graag verandering in brengen en daarom dienen we de motie in.